Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

όπως τροποποιήθηκε από τα Πρωτόκολλα
υπ’ αριθ. 11, 14 και 15

συνοδευόμενη από τα Πρωτόκολλα υπ' αριθ. 1, 4,
6, 7, 12, 13 και 16

Το κείμενο της Σύμβασης παρουσιάζεται όπως τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 15 (ΣΣΣΕ No. 213) από τη θέση του σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2021 και του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 14 (ΣΣΣΕ No. 194) από τη θέση του σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2010.

Το κείμενο της Σύμβασης είχε ήδη τροποποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 3 (ΕΣΣ No. 45), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 21η Σεπτεμβρίου 1970, του Πρωτοκόλλου υπ'αριθ. 5 (ΕΣΣ No. 55), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 20η Δεκεμβρίου 1971, και του Πρωτοκόλλου υπ'αριθ. 8 (ΕΣΣ No. 118), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1990, και ενσωμάτωνε επίσης το κείμενο του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 2 (ΕΣΣ No. 44) το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3, αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της Σύμβασης από την θέση του σε ισχύ την 21η Σεπτεμβρίου 1970.

Όλες οι διατάξεις που είχαν τροποποιηθεί ή προστεθεί σύμφωνα με αυτά τα Πρωτόκολλα αντικαταστάθηκαν από το Πρωτόκολλο υπ' αριθ. 11 (ΕΣΣ No. 155), από την ημερομηνία θέσης του σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 1998.

Από αυτή την ημερομηνία, το Πρωτόκολλο υπ' αριθ. 9 (ΕΣΣ No. 140), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 1994, καταργήθηκε και το Πρωτόκολλο υπ' αριθ. 10 (ΕΣΣ No. 146) κατέστη άνευ αντικειμένου.

Το ισχύον καθεστώς υπογραφών και επικυρώσεων της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της, καθώς και ο πλήρης κατάλογος δηλώσεων και επιφυλάξεων είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα http://conventions.coe.int.

Μόνο το αγγλικό και το γαλλικό κείμενο είναι αυθεντικά. Αυτή η μετάφραση δεν συνιστά για το Δικαστήριο επίσημη εκδοχή της Σύμβασης.

Ευρωπαϊκο Δικαστηριο Ανθρωπινων Δικαιωματων
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France
www.echr.coe.int

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΙΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ 5

ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 37

ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 41

ΕΚΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 46

ΕΒΔΟΜΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 51

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 57

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 62

ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 67

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών

Ρώμη, 4 Νοεμβρίου 1950

Οι Υπογράφουσες Κυβερνήσεις, μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης:

Λαμβάνοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η Διακήρυξη αποσκοπεί στο να διασφαλίσει την αναγνώριση και την οικουμενική και αποτελεσματική εφαρμογή των δικαιωμάτων τα οποία εξαγγέλλει·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η πραγματοποίηση μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του και ότι ένα από τα μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η προάσπιση και η ανάπτυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών·

Επιβεβαιώνοντας τη βαθιά τους προσήλωση στις θεμελιώδεις αυτές ελευθερίες, οι οποίες αποτελούν το βάθρο της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο και των οποίων η διατήρηση στηρίζεται κατά κύριο λόγο αφενός μεν σε

πραγματικά δημοκρατικό πολιτικό καθεστώς και αφετέρου σε κοινή αντίληψη και κοινό σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου από τα οποία απορρέουν·

Αποφασισμένες, ως κυβερνήσεις ευρωπαϊκών Κρατών που διαπνέονται από κοινές αντιλήψεις και έχουν κοινή κληρονομιά ιδεωδών και πολιτικών παραδόσεων, σεβασμού της ελευθερίας και του κράτους δικαίου, να λάβουν τα πρώτα μέτρα για τη συλλογική εγγύηση ορισμένων από τα δικαιώματα που εξαγγέλλονται στην Οικουμενική Διακήρυξη·

Επιβεβαιώνοντας ότι τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, έχουν την πρωταρχική ευθύνη να διασφαλίζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που καθορίζονται στην παρούσα Σύμβαση και στα Πρωτόκολλα αυτής και ότι, πράττοντας αυτό, απολαμβάνουν ένα περιθώριο εκτίμησης, υπό την εποπτική δικαιοδοσία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που εγκαθιδρύεται από την παρούσα Σύμβαση,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη διασφαλίζουν σε όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που καθορίζονται στο Πρώτο μέρος της παρούσας Σύμβασης.

ΤΙΤΛΟΣ Ι
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Άρθρο 2

Δικαίωμα στη ζωή

1. Το δικαίωμα κάθε προσώπου στη ζωή προστατεύεται από τον νόμο. Σε κανέναν δεν μπορεί να επιβληθεί θάνατος με πρόθεση, παρά μόνο σε εκτέλεση θανατικής καταδίκης με βάση δικαστική απόφαση στην περίπτωση που το αδίκημα τιμωρείται από τον νόμο με την ποινή αυτή.

2. Ο θάνατος δεν θεωρείται ότι επιβάλλεται κατά παράβαση του παρόντος άρθρου, όταν προκύπτει από τη χρήση βίας που καθίσταται απολύτως αναγκαία:

α. για την υπεράσπιση οποιουδήποτε προσώπου από παράνομη βία,

β. για την πραγματοποίηση νόμιμης σύλληψης ή την παρεμπόδιση απόδρασης προσώπου που κρατείται νόμιμα,

γ. για την καταστολή, σύμφωνα με τον νόμο, στάσης ή ανταρσίας.

Άρθρο 3

Απαγόρευση των βασανιστηρίων

Κανείς δεν επιτρέπεται να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία.

Άρθρο 4

Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας

1. Κανείς δεν μπορεί να κρατηθεί σε δουλεία ή ειλωτεία.

2. Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

3. Δεν θεωρείται ως «αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία» κατά την έννοια του παρόντος άρθρου:

α. κάθε εργασία που ζητείται από πρόσωπο που κρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της παρούσας Σύμβασης ή κατά τη διάρκεια της απόλυσής του υπό όρους,

β. κάθε υπηρεσία στρατιωτικής φύσης ή, στην περίπτωση αντιρρησιών συνείδησης στις χώρες όπου η αντίρρηση συνείδησης αναγνωρίζεται ως νόμιμη, κάθε άλλη υπηρεσία σε αντικατάσταση της υποχρεωτικής στρατιωτικής υπηρεσίας,

γ. κάθε υπηρεσία που ζητείται σε περίπτωση κρίσεων ή θεομηνιών οι οποίες απειλούν τη ζωή ή την ευημερία του κοινωνικού συνόλου,

δ. κάθε εργασία ή υπηρεσία που συνιστά μέρος των συνήθων υποχρεώσεων του πολίτη.

Άρθρο 5

Δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια. Κανείς δεν επιτρέπεται να στερηθεί την ελευθερία του παρά μόνο στις παρακάτω περιπτώσεις και σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία:

α. εάν κρατείται νόμιμα σε συνέχεια καταδίκης από αρμόδιο δικαστήριο,

β. εάν υποβλήθηκε σε νόμιμη σύλληψη ή κράτηση λόγω ανυποταγής σε νόμιμη διαταγή δικαστηρίου ή προκειμένου να διασφαλιστεί η εκτέλεση υποχρέωσης που ορίζεται από τον νόμο,

γ. εάν συνελήφθη και κρατείται προκειμένου να οδηγηθεί ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής, σε περίπτωση εύλογης υπόνοιας ότι διέπραξε αδίκημα ή όταν αυτό εύλογα κρίνεται απαραίτητο ώστε να εμποδιστεί από το να διαπράξει αδίκημα ή να δραπετεύσει μετά τη διάπραξη αυτού,

δ. εάν πρόκειται για τη νόμιμη κράτηση ανηλίκου που αποφασίστηκε για την επιτήρηση της ανατροφής του ή για τη νόμιμη κράτησή του προκειμένου να παραπεμφθεί ενώπιον της αρμόδιας αρχής,

ε. εάν πρόκειται για τη νόμιμη κράτηση προσώπου, που μπορεί να διασπείρει μεταδοτική ασθένεια, φρενοβλαβούς, αλκοολικού, τοξικομανούς ή αλήτη,

στ. εάν πρόκειται για νόμιμη σύλληψη ή κράτηση προσώπου με σκοπό να εμποδιστεί να εισέλθει παράνομα στη χώρα ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απέλασης ή έκδοσης.

2. Κάθε πρόσωπο που συλλαμβάνεται πρέπει να πληροφορείται, το συντομότερο δυνατό και σε γλώσσα που κατανοεί, τους λόγους σύλληψής του και κάθε κατηγορία που απαγγέλλεται σε βάρος του.

3. Κάθε πρόσωπο που συνελήφθη ή κρατείται υπό τις συνθήκες που προβλέπονται στην παράγραφο 1γ του παρόντος άρθρου πρέπει να παραπεμφθεί άμεσα ενώπιον δικαστή ή άλλου δικαστικού λειτουργού νόμιμα εντεταλμένου να εκτελεί δικαστικά καθήκοντα, έχει δε το δικαίωμα να δικαστεί εντός εύλογης προθεσμίας ή να

αφεθεί ελεύθερος κατά τη διαδικασία. Η απόλυση μπορεί να εξαρτηθεί από εγγυήσεις που διασφαλίζουν την παράσταση του ενδιαφερομένου στο ακροατήριο.

4. Κάθε πρόσωπο που στερείται την ελευθερία του λόγω σύλληψης ή κράτησης έχει δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου, ώστε αυτό να αποφασίσει σε σύντομη προθεσμία ως προς τη νομιμότητα της κράτησης και να διατάξει την απόλυση εάν η κράτηση είναι παράνομη.

5. Κάθε πρόσωπο, θύμα σύλληψης ή κράτησης, υπό συνθήκες αντίθετες προς τις παραπάνω διατάξεις, έχει δικαίωμα επανόρθωσης.

Άρθρο 6

Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δίκαια, δημόσια και εντός λογικής προθεσμίας από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που λειτουργεί νόμιμα, το οποίο θα αποφασίσει είτε ως προς αμφισβητήσεις για τα αστικής φύσης δικαιώματα και υποχρεώσεις του είτε για το βάσιμο κάθε εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσης. Η απόφαση πρέπει να εκδοθεί δημόσια, η είσοδος όμως στην αίθουσα των συνεδριάσεων μπορεί να απαγορευτεί για τον Τύπο και το κοινό για όλη ή μέρος της διάρκειας της δίκης προς το συμφέρον της ηθικής, της δημόσιας τάξης ή της εθνικής ασφάλειας σε δημοκρατική κοινωνία, όταν αυτό ενδείκνυται από τα συμφέροντα των ανηλίκων ή της ιδιωτικής ζωής των διαδίκων, ή στον απολύτως αναγκαίο βαθμό που κρίνει το δικαστήριο, όταν η δημοσιότητα θα μπορούσε υπό ειδικές συνθήκες να βλάψει τα συμφέροντα της δικαιοσύνης.

2. Κάθε πρόσωπο που κατηγορείται για αδίκημα τεκμαίρεται ότι είναι αθώο έως τη νόμιμη απόδειξη της ενοχής του.

3. Ειδικότερα, κάθε κατηγορούμενος έχει δικαίωμα:

   α. να πληροφορηθεί λεπτομερώς το συντομότερο δυνατό και σε γλώσσα που κατανοεί τη φύση και τον λόγο της εναντίον του κατηγορίας,

   β. να διαθέτει τον αναγκαίο χρόνο και ευκολίες για την προετοιμασία της υπεράσπισής του,

   γ. να υπερασπιστεί ο ίδιος τον εαυτό του ή να αναθέσει την υπεράσπισή του σε συνήγορο της επιλογής του ή, εάν δεν διαθέτει τα μέσα να πληρώσει συνήγορο, να του παρασχεθεί αυτός δωρεάν, όταν αυτό απαιτείται προς το συμφέρον της δικαιοσύνης,

   δ. να εξετάσει ή να ζητήσει να εξεταστούν οι μάρτυρες κατηγορίας και να πετύχει την πρόσκληση και εξέταση μαρτύρων υπεράσπισης με τους ίδιους όρους με αυτούς των μαρτύρων κατηγορίας,

   ε. να τύχει δωρεάν συνδρομής διερμηνέα, εάν δεν κατανοεί ή δεν μιλάει τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο Δικαστήριο.

Άρθρο 7

Μη επιβολή ποινής άνευ νόμου

1. Κανείς δεν μπορεί να καταδικαστεί για πράξη ή παράλειψη, η οποία τη στιγμή της διάπραξής της δεν αποτελούσε αδίκημα κατά το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο. Ούτε και επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη η οποία θα επιβαλλόταν κατά τη στιγμή της διάπραξης του αδικήματος.

2. Το παρόν άρθρο δεν αποσκοπεί να επηρεάσει τη δίκη και την τιμωρία προσώπων που είναι ένοχοι για πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες τη στιγμή της διάπραξής τους, ήταν εγκληματικές σύμφωνα με τις γενικές αρχές δικαίου που αναγνωρίζονται από τα πολιτισμένα έθνη.

Άρθρο 8

Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται παρέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση αυτού του δικαιώματος, εκτός εάν η εν λόγω παρέμβαση προβλέπεται από τον νόμο και αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίο για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

Άρθρο 9

Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας˙ το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία αλλαγής θρησκείας ή πεποιθήσεων, καθώς και την ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, μεμονωμένα ή συλλογικά, δημόσια ή κατ' ιδίαν, μέσω της λατρείας, της διδασκαλίας και της άσκησης των θρησκευτικών καθηκόντων και τελετουργιών.

2. Η ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας ή των πεποιθήσεων δεν επιτρέπεται να αποτελέσει αντικείμενο άλλων περιορισμών πέρα από εκείνους που προβλέπονται από τον νόμο και αποτελούν αναγκαία μέτρα σε δημοκρατική κοινωνία για τη δημόσια ασφάλεια, την προάσπιση της δημόσιας τάξης, της υγείας ή της ηθικής, ή την προάσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

Άρθρο 10

Ελευθερία έκφρασης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης, καθώς και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς παρέμβαση δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τα Κράτη να υποβάλλουν τις επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεόρασης σε καθεστώς αδειοδότησης.

2. Η άσκηση των ελευθεριών αυτών, δεδομένου ότι συνεπάγεται καθήκοντα και ευθύνες, μπορεί να υπαχθεί σε ορισμένες διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, που προβλέπονται από τον νόμο και αποτελούν αναγκαία μέτρα, σε δημοκρατική κοινωνία, για την εθνική ασφάλεια, την εδαφική ακεραιότητα ή τη δημόσια ασφάλεια, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη του εγκλήματος, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, την προστασία της υπόληψης ή των δικαιωμάτων τρίτων, την παρεμπόδιση κοινολόγησης εμπιστευτικών πληροφοριών ή τη διασφάλιση του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Άρθρο 11

Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ίδρυσης συνδικάτων με άλλους και προσχώρησης σε συνδικάτα για την προάσπιση των συμφερόντων του.

2. Η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών δεν μπορεί να υπαχθεί σε άλλους περιορισμούς από εκείνους που προβλέπονται με νόμο και αποτελούν αναγκαία μέτρα, σε δημοκρατική κοινωνία, για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη του εγκλήματος, την προστασία της υγείας ή της ηθικής ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων. Το παρόν άρθρο δεν απαγορεύει την επιβολή νόμιμων περιορισμών στην άσκηση αυτών των δικαιωμάτων από μέλη των ενόπλων δυνάμεων, της αστυνομίας ή των διοικητικών υπηρεσιών του κράτους.

Άρθρο 12

Δικαίωμα σύναψης γάμου

Με τη συμπλήρωση ηλικίας γάμου, ο άνδρας και η γυναίκα έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν γάμο και να ιδρύουν οικογένεια, σύμφωνα προς τους εθνικούς νόμους που διέπουν την άσκηση αυτού του δικαιώματος.

Άρθρο 13

Δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής

Κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάζονται τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση, έχει το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, ακόμη και εάν η παραβίαση διαπράχθηκε από πρόσωπα που ενεργούν κατά την άσκηση των δημοσίων καθηκόντων τους.

Άρθρο 14

Απαγόρευση των διακρίσεων

Η απόλαυση των δικαιωμάτων και ελευθεριών, που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση, πρέπει να εξασφαλιστεί χωρίς καμία διάκριση που να βασίζεται ιδίως στο φύλο, τη φυλή, το χρώμα, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική προέλευση, τη συμμετοχή σε εθνική μειονότητα, την περιουσία, τη γέννηση ή κάθε άλλη κατάσταση.

Άρθρο 15

Παρέκκλιση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης

1. Σε περίπτωση πολέμου ή άλλου δημοσίου κινδύνου που απειλεί τη ζωή του έθνους, κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να λάβει μέτρα, κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση, εντός των απολύτως αναγκαίων ορίων που απαιτούνται από την κατάσταση και υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά δεν αντιτίθενται στις άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο.

2. Η προηγούμενη διάταξη δεν επιτρέπει καμία παρέκκλιση από το άρθρο 2, εκτός από την περίπτωση θανάτου ως συνέπεια νόμιμων πολεμικών πράξεων, καθώς και από τα άρθρα 3, 4 (παράγραφος 1) και 7.

3. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που κάνει χρήση του εν λόγω δικαιώματος παρέκκλισης, τηρεί τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης πλήρως ενήμερο για τα μέτρα που έχει λάβει και για τους λόγους που τα προκάλεσαν. Οφείλει, επίσης, να ενημερώσει τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ημερομηνία κατά την οποία τα μέτρα αυτά έπαυσαν να ισχύουν και οι διατάξεις της Σύμβασης τίθενται εκ νέου σε πλήρη ισχύ.

Άρθρο 16

Περιορισμοί στην πολιτική δραστηριότητα των αλλοδαπών

Καμία διάταξη των άρθρων 10, 11 και 14 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απαγορεύει στα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη να επιβάλλουν περιορισμούς στην πολιτική δραστηριότητα των αλλοδαπών.

Άρθρο 17

Απαγόρευση κατάχρησης δικαιώματος

Καμία από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν μπορεί να ερμηνευτεί έτσι ώστε να συνεπάγεται για ένα Κράτος, μια ομάδα ή ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να επιδοθεί σε δραστηριότητα ή να προβεί σε πράξη που αποσκοπεί στην κατάλυση των δικαιωμάτων ή ελευθεριών, που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση, ή σε περιορισμούς των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών ευρύτερους από αυτούς που προβλέπει η Σύμβαση αυτή.

Άρθρο 18

Όρια στη χρήση των περιορισμών σε δικαιώματα

Οι περιορισμοί που επιτρέπονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, στα παραπάνω δικαιώματα και ελευθερίες, δεν μπορούν να εφαρμοστούν παρά μόνο για τον σκοπό για τον οποίο καθιερώθηκαν.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Άρθρο 19

Σύσταση του Δικαστηρίου

Προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός των υποχρεώσεων που απορρέουν για τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη από την παρούσα Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα αυτής, συστήνεται Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εφεξής αποκαλούμενο «το Δικαστήριο». Το Δικαστήριο λειτουργεί σε μόνιμη βάση.

Άρθρο 20

Αριθμός δικαστών

Το Δικαστήριο απαρτίζεται από αριθμό δικαστών ίσο προς εκείνο των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών.

Άρθρο 21

Όροι άσκησης των καθηκόντων

1. Οι δικαστές πρέπει να χαίρουν της υψηλότερης ηθικής εκτίμησης και να συγκεντρώνουν τα απαιτούμενα προσόντα για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων ή να είναι αναγνωρισμένης αυθεντίας νομομαθείς.

2. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν ηλικία μικρότερη των 65 ετών κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο κατάλογος τριών υποψηφίων έχει ζητηθεί από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 22.

3. Οι δικαστές μετέχουν στη σύνθεση του Δικαστηρίου υπό την ατομική τους ιδιότητα.

4. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι δικαστές δεν μπορούν να ασκούν καμία δραστηριότητα ασυμβίβαστη με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας, αμεροληψίας ή της υποχρέωσης να τελούν υπό τη διάθεση του Δικαστηρίου όπως αρμόζει σε δραστηριότητα πλήρους απασχόλησης. Ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής διευθετούνται από το Δικαστήριο.

Άρθρο 22

Εκλογή δικαστών

Οι δικαστές εκλέγονται από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση για κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος, με πλειοψηφία των ψηφιζόντων, με βάση κατάλογο τριών υποψηφίων που ορίζονται από το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 23

Διάρκεια θητείας και απαλλαγή από τα καθήκοντα

1. Οι δικαστές εκλέγονται για περίοδο εννέα ετών. Δεν είναι επανεκλέξιμοι.

2. Οι δικαστές παραμένουν εν ενεργεία μέχρι να αντικατασταθούν. Συνεχίζουν, πάντως, να χειρίζονται τις υποθέσεις που έχουν ήδη αναλάβει.

3. Κανείς δικαστής δεν μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του παρά μόνον εάν οι λοιποί δικαστές αποφασίσουν με πλειοψηφία δύο τρίτων ότι ο δικαστής αυτός έπαυσε να πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Άρθρο 24

Γραμματεία και εισηγητές

1. Το Δικαστήριο διαθέτει Γραμματεία, τα καθήκοντα και η οργάνωση της οποίας ορίζονται από τον κανονισμό του Δικαστηρίου.

2. Όταν συνεδριάζει σε μονομελή σύνθεση, το Δικαστήριο επικουρείται από εισηγητές που ασκούν τα καθήκοντά τους υπό την εξουσία του Προέδρου του Δικαστηρίου. Οι εισηγητές αποτελούν μέρος της Γραμματείας του Δικαστηρίου.

Άρθρο 25

Ολομέλεια του Δικαστηρίου

Η Ολομέλεια του Δικαστηρίου:

α. εκλέγει, για διάρκεια τριών (3) ετών, τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου και έναν ή δύο Αντιπροέδρους. Όλοι είναι επανεκλέξιμοι·

β. συστήνει Τμήματα για ορισμένο χρονικό διάστημα·

γ. εκλέγει τους Προέδρους των Τμημάτων του Δικαστηρίου, οι οποίοι είναι επανεκλέξιμοι·

δ. υιοθετεί τον κανονισμό του Δικαστηρίου·

ε. εκλέγει τον Γραμματέα και έναν ή περισσότερους βοηθούς γραμματείς·

στ. υποβάλλει κάθε αίτημα κατά το άρθρο 26, παράγραφος 2.

Άρθρο 26

Σύνθεση μόνου δικαστή, Επιτροπές, Τμήματα και Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης

1. Για την εξέταση των υποθέσεων που παραπέμπονται ενώπιόν του, το Δικαστήριο συνεδριάζει σε σύνθεση μόνου δικαστή, σε επιτροπές από τρεις δικαστές, σε Τμήματα από επτά δικαστές και σε Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης από δεκαεπτά δικαστές. Τα Τμήματα του Δικαστηρίου συγκροτούν επιτροπές για ορισμένο χρονικό διάστημα.

2. Κατόπιν αιτήματος της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, η Επιτροπή Υπουργών μπορεί, με ομόφωνη απόφαση και για ορισμένο χρονικό διάστημα, να μειώσει σε πέντε τον αριθμό των δικαστών των Τμημάτων.

3. Όταν το Δικαστήριο συνεδριάζει σε σύνθεση μόνου δικαστή, ο δικαστής δεν εξετάζει οποιαδήποτε προσφυγή κατά του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους για το οποίο ο δικαστής αυτός έχει εκλεγεί.

4. Ο δικαστής που εκλέγεται για το διάδικο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος είναι αυτοδίκαια μέλος του Τμήματος και του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος δικαστής ή αυτός δεν είναι σε θέση να μετάσχει στη σύνθεση, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου επιλέγει ένα πρόσωπο από κατάλογο που υποβάλλεται εκ των προτέρων από το εν λόγω Μέρος, και το πρόσωπο αυτό παρίσταται ως δικαστής.

5. Συμμετέχουν επίσης στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, οι Αντιπρόεδροι, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και άλλοι δικαστές που επιλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό του Δικαστηρίου. Όταν μία υπόθεση παραπέμπεται στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης δυνάμει του άρθρου 43, κανένας δικαστής του Τμήματος που εξέδωσε την απόφαση δεν μετέχει στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης, πλην του Προέδρου του Τμήματος και του δικαστή που μετείχε για το διάδικο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 27

Αρμοδιότητα των μόνων δικαστών

1. Ένας μόνος δικαστής μπορεί να κηρύξει απαράδεκτη ή να διαγράψει από το πινάκιο του Δικαστηρίου μια προσφυγή που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 34, όταν μια τέτοια απόφαση μπορεί να ληφθεί χωρίς περαιτέρω εξέταση.

2. Η απόφαση είναι οριστική.

3. Εάν ο μόνος δικαστής δεν κηρύξει μια προσφυγή απαράδεκτη, ούτε την διαγράψει από το πινάκιο, τότε την προωθεί σε μία επιτροπή ή ένα Τμήμα για περαιτέρω εξέταση.

Άρθρο 28

Αρμοδιότητα Επιτροπών

1. Προκειμένου περί προσφυγής που υποβάλλεται κατά το άρθρο 34, μία επιτροπή μπορεί, με ομοφωνία:

α. να την κηρύξει απαράδεκτη ή να την διαγράψει από το πινάκιο, όταν μια τέτοια απόφαση μπορεί να ληφθεί χωρίς περαιτέρω εξέταση, ή

β. να την κηρύξει παραδεκτή και να εκδώσει ταυτόχρονα απόφαση επί της ουσίας, εάν το ζήτημα που θέτει η υπόθεση και αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της αποτελεί ήδη αντικείμενο πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου.

2. Οι αποφάσεις της παραγράφου 1 είναι οριστικές.

3. Εάν ο δικαστής που έχει εκλεγεί για το διάδικο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος δεν είναι μέλος της επιτροπής, η επιτροπή μπορεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας να καλέσει τον δικαστή αυτόν να πάρει τη θέση ενός από τα μέλη της, συνεκτιμώντας όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του εάν το Μέρος αυτό έχει αμφισβητήσει την εφαρμογή της διαδικασίας της παραγράφου 1β.

Άρθρο 29

Αποφάσεις των Τμημάτων επί του παραδεκτού και της ουσίας

1. Εάν καμία απόφαση δεν ληφθεί δυνάμει του άρθρου 27 ή 28, ή δεν εκδοθεί απόφαση δυνάμει του άρθρου 28, το Τμήμα αποφαίνεται επί του παραδεκτού και της ουσίας των ατομικών προσφυγών που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 34. Η απόφαση επί του παραδεκτού μπορεί να ληφθεί ξεχωριστά.

2. Το Τμήμα κρίνει επί του παραδεκτού και της ουσίας των διακρατικών προσφυγών που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 33. Η απόφαση επί του παραδεκτού λαμβάνεται ξεχωριστά, εκτός αν το Δικαστήριο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αποφασίσει διαφορετικά.

Άρθρο 30

Παραίτηση υπέρ του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης

Εάν η υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον ενός Τμήματος εγείρει σοβαρό ζήτημα ως προς την ερμηνεία της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της ή εάν η επίλυση ενός ζητήματος μπορεί να έρχεται σε αντίθεση με προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου, το Τμήμα μπορεί, εφόσον δεν έχει ακόμα εκδώσει απόφαση, να παραιτηθεί υπέρ του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης.

Άρθρο 31

Αρμοδιότητες του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης

Το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης :

α. αποφαίνεται επί των προσφυγών που υποβάλλονται κατά το άρθρο 33 ή το άρθρο 34, όταν η υπόθεση παραπέμφθηκε σε αυτό από το Τμήμα κατά το άρθρο 30 ή όταν η υπόθεση παραπέμφθηκε σε αυτό κατά το άρθρο 43·

β. αποφασίζει επί θεμάτων που παραπέμπονται στο Δικαστήριο από την Επιτροπή Υπουργών σύμφωνα με το άρθρο 46, παράγραφος 4, και

γ. εξετάζει αιτήσεις για γνωμοδοτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 47.

Άρθρο 32

Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου

1. Η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου επεκτείνεται σε όλα τα θέματα που αφορούν την ερμηνεία και την εφαρμογή της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της, που του υποβάλλονται υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 33, 34, 46 και 47.

2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης όσον αφορά τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, αποφασίζει το Δικαστήριο.

Άρθρο 33

Διακρατικές υποθέσεις

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να προσφεύγει στο Δικαστήριο για κάθε παραβίαση των διατάξεων της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της, που θεωρεί ότι μπορεί να καταλογισθεί σε ένα άλλο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 34

Ατομικές προσφυγές

Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί της εξέτασης προσφυγής που υποβάλλεται από κάθε φυσικό πρόσωπο, μη κυβερνητικό οργανισμό ή ομάδα ατόμων, που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα παραβίασης, από ένα από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλά της. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην παρεμποδίζουν με κανένα μέτρο την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 35

Προϋποθέσεις παραδεκτού

1. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να επιληφθεί προσφυγής παρά μόνο αφού εξαντληθούν τα εσωτερικά ένδικα μέσα, όπως αυτά νοούνται σύμφωνα με τις γενικώς παραδεδεγμένες αρχές του διεθνούς δικαίου και εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της τελεσιδικίας της εσωτερικής απόφασης.

2. Το Δικαστήριο δεν θα επιληφθεί καμίας ατομικής προσφυγής που υποβάλλεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 34, εφόσον αυτή:

α. είναι ανώνυμη ή

β. είναι ουσιαστικά όμοια με προσφυγή που έχει προηγουμένως εξετασθεί από το Δικαστήριο ή έχει ήδη υποβληθεί σε άλλη διεθνή διαδικασία που διερευνά ή επιλύει διαφορές και εφόσον δεν περιέχει νέα στοιχεία.

3. Το Δικαστήριο κηρύσσει απαράδεκτη οποιαδήποτε ατομική προσφυγή που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 34, όταν εκτιμά ότι:

α. η προσφυγή είναι ασυμβίβαστη προς τις διατάξεις της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, προφανώς αβάσιμη ή καταχρηστική, ή

β. ο προσφεύγων δεν έχει υποστεί σημαντική βλάβη, εκτός εάν ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως αυτά ορίζονται από τη Σύμβαση και τα Πρωτοκολλά της, απαιτεί την εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας.

4. Το Δικαστήριο απορρίπτει κάθε προσφυγή που θεωρεί απαράδεκτη κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Μπορεί να πράξει με όμοιο τρόπο σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

Άρθρο 36

Παρέμβαση τρίτων

1. Σε κάθε υπόθεση ενώπιον Τμήματος ή του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος του οποίου υπήκοος είναι ο προσφεύγων, έχει το δικαίωμα να υποβάλει παρατηρήσεις και να λάβει μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες.

2. Στο πλαίσιο της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί να καλέσει κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που δεν είναι διάδικο ή κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο εκτός του προσφεύγοντος, να υποβάλουν έγγραφες παρατηρήσεις ή να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες.

3. Σε κάθε υπόθεση ενώπιον Τμήματος ή του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, ο Επίτροπος για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις και να λάβει μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες.

Άρθρο 37

Διαγραφή

1. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή της προσφυγής από το πινάκιο, όταν οι περιστάσεις του επιτρέπουν να συμπεράνει:

α. ότι ο προσφεύγων δεν επιθυμεί πλέον την εκδίκασή της, ή

β. ότι η διαφορά διευθετήθηκε, ή

γ. ότι για οποιονδήποτε άλλο λόγο του οποίου την ύπαρξη διαπιστώνει το Δικαστήριο, δεν δικαιολογείται πλέον η περαιτέρω εξέταση της προσφυγής.

Πάντως, το Δικαστήριο προβαίνει στην εξέταση της προσφυγής, εάν τούτο απαιτείται από τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου που εγγυώνται η Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της.

2. Το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την επανεγγραφή μιας προσφυγής στο πινάκιο, εφόσον εκτιμά ότι αυτό δικαιολογείται από τις περιστάσεις.

Άρθρο 38

Εξέταση της υπόθεσης

Το Δικαστήριο εξετάζει την υπόθεση κατ' αντιμωλία με τους εκπροσώπους των διαδίκων και, εάν χρειάζεται, διενεργεί έρευνα, για την αποτελεσματική διεξαγωγή της οποίας τα ενδιαφερόμενα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη παρέχουν όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις.

Άρθρο 39

Φιλικός διακανονισμός

1. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να τεθεί στη διάθεση των ενδιαφερομένων διαδίκων με σκοπό να επιτευχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης στη βάση του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως αυτά ορίζονται στη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα της.

2. Οι διαδικασίες που διεξάγονται βάσει της παραγράφου 1 είναι εμπιστευτικές.

3. Σε περίπτωση επίτευξης φιλικού διακανονισμού, το Δικαστήριο διαγράφει την υπόθεση από το πινάκιο με απόφαση που περιορίζεται σε μία σύντομη έκθεση των γεγονότων και της λύσης που επιτεύχθηκε.

4. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στην Επιτροπή Υπουργών, η οποία εποπτεύει την εκτέλεση των όρων του φιλικού διακανονισμού, όπως αυτοί ορίζονται στην απόφαση.

Άρθρο 40

Δημόσια συνεδρίαση και πρόσβαση στα έγγραφα

1. Η συνεδρίαση είναι δημόσια, εκτός αν το Δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά λόγω εξαιρετικών συνθηκών.

2. Το κοινό έχει πρόσβαση στα έγγραφα που κατατίθενται στη Γραμματεία, εκτός αν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφασίσει διαφορετικά.

Άρθρο 41

Δίκαιη ικανοποίηση

Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.

Άρθρο 42

Αποφάσεις των Τμημάτων

Οι αποφάσεις των Τμημάτων καθίστανται οριστικές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 παράγραφος 2.

Άρθρο 43

Παραπομπή ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης

1. Εντός τρίμηνης προθεσμίας από την έκδοση απόφασης του Τμήματος, κάθε διάδικος μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να ζητήσει την παραπομπή της υπόθεσης ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης.

2. Το Συμβούλιο των πέντε δικαστών του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης δέχεται την αίτηση, εάν η υπόθεση θέτει σοβαρό ζήτημα όσον αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της ή ακόμα ένα σοβαρό ζήτημα γενικής φύσης.

3. Εάν το Συμβούλιο δεχθεί την αίτηση, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης εκδίδει απόφαση επί της υπόθεσης.

Άρθρο 44

Οριστικές αποφάσεις

1. Η απόφαση του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης είναι οριστική.

2. Η απόφαση του Τμήματος καθίσταται οριστική:

   α. όταν οι διάδικοι δηλώνουν ότι δεν θα ζητήσουν την παραπομπή της υπόθεσης ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, ή

   β. τρεις μήνες μετά την ημερομηνία της απόφασης εάν δεν ζητήθηκε η παραπομπή της υπόθεσης ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης ή

   γ. όταν το Συμβούλιο του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης απορρίπτει τη σχετική με την παραπομπή αίτηση που συντάσσεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 43.

3. Η οριστική απόφαση δημοσιεύεται.

Άρθρο 45

Αιτιολογία αποφάσεων

1. Οι δικαστικές αποφάσεις, καθώς επίσης και οι αποφάσεις που κηρύσσουν τις προσφυγές παραδεκτές ή απαράδεκτες, είναι αιτιολογημένες.

2. Εάν η δικαστική απόφαση δεν εκφράζει στο σύνολο ή κατά ένα μέρος της την ομόφωνη γνώμη των δικαστών, κάθε δικαστής έχει δικαίωμα να επισυνάψει έκθεση της προσωπικής του γνώμης.

Άρθρο 46

Υποχρεωτική ισχύς και εκτέλεση των αποφάσεων

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται προς τις οριστικές αποφάσεις του Δικαστηρίου επί των διαφορών στις οποίες είναι διάδικοι.

2. Η οριστική απόφαση του Δικαστηρίου διαβιβάζεται στην Επιτροπή Υπουργών, η οποία εποπτεύει την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης.

3. Αν η Επιτροπή Υπουργών κρίνει ότι η εποπτεία της εκτέλεσης μιας οριστικής απόφασης εμποδίζεται από ένα πρόβλημα στην ερμηνεία της απόφασης, μπορεί να παραπέμψει το θέμα στο Δικαστήριο προκειμένου αυτό να αποφανθεί για το ερμηνευτικό ζήτημα. Η απόφαση για την παραπομπή απαιτεί πλειοψηφία δύο τρίτων των εκπροσώπων που έχουν το δικαίωμα να μετέχουν στην Επιτροπή.

4. Αν η Επιτροπή Υπουργών κρίνει ότι ένα Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος αρνείται να συμμορφωθεί με οριστική απόφαση σε υπόθεση στην οποία είναι μέρος, μπορεί, αφού προειδοποιήσει επισήμως το Μέρος αυτό και με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία δύο τρίτων των εκπροσώπων που έχουν το δικαίωμα να μετέχουν στην Επιτροπή, να παραπέμψει στο Δικαστήριο το ζήτημα εάν το εν λόγω Μέρος έχει παραλείψει να εκπληρώσει την υποχρέωση κατά την παράγραφο 1.

5. Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει παραβίαση της παραγράφου 1, παραπέμπει την υπόθεση στην Επιτροπή Υπουργών προκειμένου αυτή να εξετάσει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Εάν το Δικαστήριο δεν διαπιστώσει παραβίαση της παραγράφου 1, παραπέμπει την υπόθεση στην Επιτροπή Υπουργών, η οποία κλείνει την εξέταση της υπόθεσης.

Άρθρο 47

Γνωμοδοτήσεις

1. Το Δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση της Επιτροπής Υπουργών, να εκδίδει γνωμοδοτήσεις για νομικά θέματα που αφορούν στην ερμηνεία της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της.

2. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές δεν μπορούν να αναφέρονται ούτε σε θέματα σχετικά με το περιεχόμενο ή την έκταση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που ορίζονται στον τίτλο I της Σύμβασης και στα Πρωτόκολλα ούτε στα λοιπά θέματα τα οποία το Δικαστήριο ή η Επιτροπή Υπουργών πρέπει ενδεχομένως να εξετάσουν λόγω υποβολής προσφυγής κατά τη Σύμβαση.

3. Η απόφαση της Επιτροπής Υπουργών να ζητήσει από το Δικαστήριο γνωμοδότηση λαμβάνεται με πλειοψηφία των εκπροσώπων που έχουν το δικαίωμα να μετέχουν στην Επιτροπή.

Άρθρο 48

Αρμοδιότητα για έκδοση γνωμοδοτήσεων του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο κρίνει κατά πόσον η αίτηση για παροχή γνωμοδότησης, η οποία υποβάλλεται από την Επιτροπή Υπουργών, υπάγεται στην αρμοδιότητά του σύμφωνα με το άρθρο 47.

Άρθρο 49

Αιτιολογία των γνωμοδοτήσεων

1. Η γνωμοδότηση του Δικαστηρίου είναι αιτιολογημένη.

2. Εάν η γνωμοδότηση δεν εκφράζει στο σύνολο ή κατά ένα μέρος της την ομόφωνη γνώμη των δικαστών, κάθε δικαστής έχει δικαίωμα να επισυνάψει έκθεση με την προσωπική του γνώμη.

3. Η γνωμοδότηση του Δικαστηρίου διαβιβάζεται στην Επιτροπή Υπουργών.

Άρθρο 50

Έξοδα λειτουργίας του Δικαστηρίου

Τα έξοδα λειτουργίας του Δικαστηρίου βαρύνουν το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Άρθρο 51

Προνόμια και ασυλίες των δικαστών

Οι δικαστές απολαμβάνουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα προνόμια και τις ασυλίες που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης και στις συμφωνίες που έχουν συναφθεί με βάση το άρθρο αυτό.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52

Έρευνες του Γενικού Γραμματέα

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος παρέχει κατόπιν αιτήματος του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τις απαιτούμενες επεξηγήσεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο το εσωτερικό του δίκαιο διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή όλων των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 53

Προστασία των αναγνωρισμένων δικαιωμάτων του ανθρώπου

Καμία από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν ερμηνεύεται έτσι ώστε να περιορίζει ή να αναιρεί τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες που τυχόν αναγνωρίζονται από το δίκαιο κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους ή από κάθε άλλη Σύμβαση από την οποία δεσμεύεται το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 54

Εξουσίες της Επιτροπής Υπουργών

Καμία διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν θίγει τις εξουσίες που διαθέτει η Επιτροπή Υπουργών με βάση το Καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 55

Παραίτηση από άλλους τρόπους επίλυσης των διαφορών

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη παραιτούνται αμοιβαία, με εξαίρεση ειδική συμφωνία, να επικαλεστούν συνθήκες, συμβάσεις ή δηλώσεις που ισχύουν μεταξύ τους προκειμένου να υποβάλουν με προσφυγή τους, δημιουργηθείσα διαφορά ως προς την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, σε διαφορετικό τρόπο διακανονισμού από αυτούς που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 56

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά τη στιγμή της επικύρωσης ή οποιαδήποτε στιγμή στη συνέχεια, να δηλώσει με κοινοποίηση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης ότι η παρούσα Σύμβαση θα εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, σε όλα ή ορισμένα από τα εδάφη των οποίων έχει τη διεθνή εκπροσώπηση.

2. Η Σύμβαση θα έχει εφαρμογή ως προς το έδαφος ή τα εδάφη που αναφέρονται στην κοινοποίηση από την τριακοστή ημέρα μετά τη λήψη της κοινοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Στα προαναφερθέντα εδάφη οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης θα εφαρμόζονται λαμβανομένων υπόψη των τοπικών αναγκών.

4. Κάθε Κράτος που έχει προβεί σε δήλωση σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου μπορεί, οποιαδήποτε στιγμή στη συνέχεια, να δηλώσει, ως προς ένα ή περισσότερα από τα εδάφη που αναφέρονται στη δήλωση αυτή, ότι δέχεται την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να επιλαμβάνεται προσφυγών από φυσικά πρόσωπα, μη κυβερνητικές οργανώσεις ή ομάδες ατόμων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 της Σύμβασης.

Άρθρο 57

Επιφυλάξεις

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά τη στιγμή της υπογραφής της παρούσας Σύμβασης ή της κατάθεσης του οργάνου επικύρωσής της, να διατυπώσει επιφύλαξη ως προς οποιαδήποτε ειδική διάταξη της Σύμβασης, εφόσον ο νόμος που ισχύει κατά τη στιγμή εκείνη στο έδαφός του δεν συνάδει προς την εν λόγω διάταξη. Οι επιφυλάξεις γενικής φύσης δεν επιτρέπονται κατά το παρόν άρθρο.

2. Κάθε επιφύλαξη, που διατυπώνεται με βάση το παρόν άρθρο, περιλαμβάνει συνοπτική έκθεση του σχετικού νόμου.

Άρθρο 58

Καταγγελία

1. Ένα Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση μόνο μετά την πάροδο πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Σύμβασης ως προς το Κράτος αυτό και κατόπιν προειδοποίησης έξι μηνών, που περιέχεται σε κοινοποίηση που απευθύνεται προς τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο οποίος ενημερώνει σχετικά τα άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη.

2. Η καταγγελία αυτή δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους από τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη, δυνάμενη να αποτελέσει παραβίαση των υποχρεώσεων αυτών, η οποία έλαβε χώρα πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία τέθηκε σε ισχύ.

3. Υπό τους ίδιους όρους με τους παραπάνω, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο παύει να είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, παύει να είναι Μέρος στην παρούσα Σύμβαση.

4. Η Σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων, σε σχέση προς οποιοδήποτε έδαφος στο οποίο εφαρμόζεται κατά το άρθρο 56.

Άρθρο 59

Υπογραφή και επικύρωση

1. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοιχτή προς υπογραφή από τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Θα υποβληθεί σε κύρωση. Οι κυρώσεις θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση.

3. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ μετά την κατάθεση δέκα οργάνων επικύρωσης.

4. Η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ κατά την ημερομηνία κατάθεσης των οργάνων επικύρωσης ως προς οποιοδήποτε υπογράφον Κράτος την κυρώσει μεταγενέστερα.

5. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου Ευρώπης θα κοινοποιήσει σε όλα τα μέλη του Συμβουλίου Ευρώπης την έναρξη ισχύος της Σύμβασης, τα ονόματα των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών τα οποία θα την έχουν επικυρώσει, όπως και την κατάθεση κάθε οργάνου επικύρωσης που λαμβάνει χώρα μεταγενέστερα.

ΕΓΙΝΕ στη Ρώμη την 4η Νοεμβρίου 1950 στη γαλλική και την αγγλική γλώσσα, τα δε δύο κείμενα αυτά είναι εξίσου αυθεντικά και σε ένα μόνο αντίγραφο, το οποίο θα παραμείνει κατατεθειμένο στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε υπογράφον Κράτος.

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

στη Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών

Παρίσι, 20 Μαρτίου 1952

ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΥΣΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ, μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Αποφασισμένες να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν τη συλλογική εγγύηση δικαιωμάτων και ελευθεριών πέραν εκείνων που αναφέρονται ήδη στο Κεφάλαιο Ι της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (εφεξής «η Σύμβαση»), συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Προστασία της περιουσίας

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της περιουσίας του. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί την περιουσία του παρά μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας και υπό τους όρους που προβλέπουν ο νόμος και οι γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου.

Οι προαναφερόμενες διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα των Κρατών να θέτουν σε ισχύ νόμους που κρίνουν αναγκαίους για τη ρύθμιση της χρήσης αγαθών σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον ή για την εξασφάλιση της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.

Άρθρο 2

Δικαίωμα στην εκπαίδευση

Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Το Κράτος, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του στο πεδίο της εκπαίδευσης και της διδασκαλίας, σέβεται το δικαίωμα των γονέων να διασφαλίσουν την εκπαίδευση και τη διδασκαλία αυτή σύμφωνα με τις δικές τους θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις.

Άρθρο 3

Δικαίωμα για ελεύθερες εκλογές

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη δεσμεύονται να διενεργούν, ανά εύλογα χρονικά διαστήματα, ελεύθερες εκλογές με μυστική ψήφο, υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ελεύθερη έκφραση της λαϊκής βούλησης ως προς την εκλογή του νομοθετικού σώματος.

Άρθρο 4

Εδαφική εφαρμογή

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, κατά την υπογραφή ή την επικύρωση του παρόντος Πρωτοκόλλου ή σε κάθε στιγμή στη συνέχεια, να κοινοποιήσει στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης δήλωση που θα προσδιορίζει το μέτρο κατά το οποίο δεσμεύεται ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου στα εδάφη που καθορίζονται στην εν λόγω δήλωση και των οποίων έχει τη διεθνή εκπροσώπηση.

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει κοινοποιήσει δήλωση με βάση την προηγούμενη παράγραφο μπορεί, ανά διαστήματα, να κοινοποιεί νέες δηλώσεις που τροποποιούν το περιεχόμενο κάθε προηγούμενης δήλωσης ή θέτουν τέρμα στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου σε οποιοδήποτε έδαφος.

Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα θεωρείται ότι έχει γίνει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 της Σύμβασης.

Άρθρο 5

Σχέσεις με τη Σύμβαση

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θεωρούν τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 του παρόντος Πρωτοκόλλου ως άρθρα πρόσθετα στη Σύμβαση και όλες οι διατάξεις της Σύμβασης θα εφαρμόζονται ανάλογα.

Άρθρο 6

Υπογραφή και επικύρωση

Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή στα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα οποία έχουν υπογράψει τη Σύμβαση θα επικυρωθεί συγχρόνως προς τη Σύμβαση ή μετά την επικύρωση της τελευταίας. Θα τεθεί σε ισχύ μετά την κατάθεση δέκα οργάνων επικύρωσης. Ως προς κάθε υπογράφον Κράτος που θα το επικυρώσει μεταγενέστερα, το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ κατά την ημερομηνία της κατάθεσης του οργάνου επικύρωσης.

Τα όργανα επικύρωσης θα κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο οποίος θα κοινοποιεί σε όλα τα μέλη τα ονόματα εκείνων που το επικυρώνουν.

Έγινε στο Παρίσι, στις 20 Μαρτίου 1952, στα γαλλικά και τα αγγλικά, με τα δύο αυτά κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίτυπο που θα παραμείνει κατατεθειμένο στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα κοινοποιήσει επικυρωμένα αντίγραφά του σε κάθε μια από τις Κυβερνήσεις που το υπογράφουν.

.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Στη Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών

για την εξασφάλιση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών πέρα από όσα ήδη περιλαμβάνονται στη Σύμβαση και το Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής*.

Στρασβούργο, 16 Σεπτεμβρίου 1963

Οι συμβαλλόμενες κυβερνήσεις, μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Αποφασισμένες να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν τη συλλογική εγγύηση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών πέρα από αυτά που ήδη περιλαμβάνονται στον Τίτλο Ι της Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (αναφερόμενη στο εξής ως «η Σύμβαση») και στα άρθρα 1 έως 3 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης, το οποίο υπογράφηκε στο Παρίσι στις 20 Μαρτίου 1952,

* Το παρόν Πρωτόκολλο δεν δεσμεύει την Ελλάδα. Ανεπίσημη απόδοση στην ελληνική γλώσσα.

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Απαγόρευση φυλάκισης λόγω χρέους

Κανείς δεν θα στερείται της ελευθερίας του μόνο λόγω αδυναμίας εκπληρώσεως συμβατικής του υποχρέωσης.

Άρθρο 2

Ελευθερία μετακίνησης

1. Οποιοσδήποτε βρίσκεται νομίμως στο έδαφος ενός Κράτους έχει το δικαίωμα να μετακινείται ελεύθερα εντός του εδάφους αυτού και να επιλέγει ελεύθερα σε αυτό τον τόπο διαμονής του.

2. Κάθε πρόσωπο είναι ελεύθερο να εγκαταλείψει οποιαδήποτε χώρα, συμπεριλαμβανομένης της δικής του.

3. Η άσκηση αυτών των δικαιωμάτων δεν υπόκειται σε άλλους περιορισμούς εκτός εκείνων που, προβλεπόμενοι από το νόμο, συνιστούν αναγκαία μέτρα, σε μια δημοκρατική κοινωνία, για την εθνική και δημόσια ασφάλεια, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης, την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

4. Τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στην παράγραφο 1 δύνανται επίσης, σε καθορισμένες περιοχές, να υπόκεινται σε περιορισμούς οι οποίοι, προβλεπόμενοι από το νόμο, δικαιολογούνται από το δημόσιο συμφέρον σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Άρθρο 3

Απαγόρευση απέλασης υπηκόων

1. Κανείς δεν θα απελαύνεται, με βάση ατομικό ή συλλογικό μέτρο, από το έδαφος του Κράτους του οποίου είναι υπήκοος.

2. Κανείς θα στερείται του δικαιώματος εισόδου στο έδαφος του Κράτους του οποίου είναι υπήκοος.

Άρθρο 4

Απαγόρευση ομαδικής απέλασης αλλοδαπών

Απαγορεύεται η ομαδική απέλαση αλλοδαπών.

Άρθρο 5

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, κατά το χρόνο υπογραφής ή επικύρωσης του παρόντος Πρωτοκόλλου, ή οποτεδήποτε στη συνέχεια, να κοινοποιήσει στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης μια δήλωση που να προσδιορίζει το μέτρο στο οποίο δεσμεύεται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου σε όσα εδάφη καθορίζονται στην εν λόγω δήλωση και των οποίων έχει τη διεθνή εκπροσώπηση.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει κοινοποιήσει μία δήλωση σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δύναται, κατά διαστήματα, να κοινοποιεί μία καινούρια δήλωση, που να τροποποιεί τους όρους κάθε προηγούμενης δήλωσης ή να θέτει τέλος στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου σε οποιοδήποτε έδαφος.

3. Μία δήλωση που έγινε σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα θεωρείται ότι έχει γίνει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 της Σύμβασης.

4. Το έδαφος κάθε Κράτους στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν Πρωτόκολλο μετά από επικύρωση ή αποδοχή του από το Κράτος αυτό, και καθένα από τα εδάφη όπου το Πρωτόκολλο εφαρμόζεται μετά από δήλωση που έγινε από το εν λόγω Κράτος σύμφωνα με το παρόν άρθρο, θα θεωρούνται ξεχωριστά εδάφη για τους σκοπούς της εφαρμογής των άρθρων 2 και 3 στο έδαφος ενός Κράτους.

5. Κάθε Κράτος που έχει κάνει δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2 του παρόντος άρθρου μπορεί, οποτεδήποτε στη συνέχεια, να δηλώσει, σε σχέση με ένα ή περισσότερα από τα εδάφη τα οποία αναφέρονται στη δήλωση αυτή, ότι δέχεται την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να επιλαμβάνεται των προσφυγών φυσικών προσώπων, μη κυβερνητικών οργανώσεων ή ομάδων ιδιωτών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 της Σύμβασης, δυνάμει των άρθρων 1 έως 4 του παρόντος Πρωτοκόλλου ή ορισμένων εξ αυτών.

Άρθρο 6

Σχέσεις με τη Σύμβαση

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα θεωρούν τα άρθρα 1 έως 5 του Πρωτοκόλλου αυτού πρόσθετα άρθρα της Σύμβασης και κατά συνέπεια θα εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις της Σύμβασης.

Άρθρο 7

Υπογραφή και επικύρωση

1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοιχτό προς υπογραφή των μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση· θα επικυρωθεί συγχρόνως με τη Σύμβαση ή μετά την επικύρωση αυτής. Θα τεθεί σε ισχύ μετά την κατάθεση πέντε εγγράφων επικύρωσης. Για κάθε συμβαλλόμενο κράτος που θα το επικυρώσει σε μεταγενέστερο χρόνο, το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ από την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης.

2. Τα έγγραφα επικύρωσης θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο οποίος θα γνωστοποιήσει σε όλα τα μέλη τα ονόματα όσων το επικύρωσαν.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις 16 Σεπτεμβρίου 1963, στη γαλλική και την αγγλική γλώσσα, με αμφότερα τα κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίτυπο το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα κοινοποιήσει επικυρωμένο αντίγραφο σε καθένα από τα συμβαλλόμενα Κράτη.

ΕΚΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Στη Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών

Σχετικά με την κατάργηση της ποινής του θανάτου

Στρασβούργο, 28 Απριλίου 1983

Τα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, που υπογράφουν το παρόν Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής «η Σύμβαση»),

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξελίξεις που μεσολάβησαν σε πολλά Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης εκφράζουν μία γενική τάση υπέρ της κατάργησης της θανατικής ποινής,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Κατάργηση της θανατικής ποινής

Η ποινή του θανάτου καταργείται. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί σε τέτοια ποινή, ούτε να εκτελεσθεί.

Άρθρο 2

Θανατική ποινή σε περίοδο πολέμου

Ένα Κράτος μπορεί να προβλέψει στη νομοθεσία του την ποινή του θανάτου για πράξεις που διαπράττονται σε καιρό πολέμου ή επικείμενου κινδύνου πολέμου. Η ποινή αυτή δεν θα επιβάλλεται παρά μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπει η νομοθεσία και σύμφωνα με τις διατάξεις της. Το Κράτος αυτό θα γνωστοποιεί στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας του.

Άρθρο 3

Απαγόρευση παρεκκλίσεων

Καμία παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 15 της Σύμβασης, δεν είναι επιτρεπτή.

Άρθρο 4

Απαγόρευση επιφυλάξεων

Καμία επιφύλαξη στις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, δυνάμει του άρθρου 57 της Σύμβασης, δεν είναι αποδεκτή.

Άρθρο 5

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίσει το έδαφος ή τα εδάφη στα οποία θα εφαρμόζεται αυτό το Πρωτόκολλο.

2. Κάθε Κράτος μπορεί, οποτεδήποτε στη συνέχεια, με δήλωση που θα απευθύνει στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή αυτού του Πρωτοκόλλου σε κάθε άλλο έδαφος που θα καθορίζεται στη δήλωση. Στο έδαφος αυτό, το Πρωτόκολλο θα αρχίσει

να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με τις δύο προηγούμενες παραγράφους μπορεί να ανακληθεί για οποιοδήποτε έδαφος που καθορίζεται στη δήλωση αυτή με ανακοίνωση προς το Γενικό Γραμματέα. Η ανάκληση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία παραλαβής της ανακοίνωσης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 6

Σχέσεις με τη Σύμβαση

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη θεωρούν τα άρθρα 1-5 αυτού του Πρωτοκόλλου ως πρόσθετα άρθρα στη Σύμβαση και κατά συνέπεια θα εφαρμόζονται, σε σχέση με το Πρωτόκολλο, όλες οι διατάξεις της Σύμβασης.

Άρθρο 7

Υπογραφή και επικύρωση

Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό προς υπογραφή από τα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Ένα Κράτος-μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν μπορεί να επικυρώσει, να αποδεχθεί ή να εγκρίνει αυτό το Πρωτόκολλο χωρίς να έχει επικυρώσει, κατά την ίδια στιγμή ή προηγουμένως, τη Σύμβαση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία κατά την οποία πέντε Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα έχουν δηλώσει ότι συναινούν να δεσμευθούν από το Πρωτόκολλο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

2. Για κάθε Κράτος-μέλος που θα εκφράσει μεταγενέστερα τη συγκατάθεσή του, το Πρωτόκολλο θα ισχύσει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 9

Καθήκοντα του θεματοφύλακα

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη - μέλη του Συμβουλίου:

α. κάθε υπογραφή,

β. την κατάθεση κάθε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης,

γ. κάθε ημερομηνία θέσης σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 8,

δ. κάθε άλλη πράξη, κοινοποίηση ή ανακοίνωση που έχει σχέση με το παρόν Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των ανωτέρω οι παρακάτω υπογράφοντες, που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό, υπέγραψαν το Πρωτόκολλο αυτό.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις 28 Απριλίου 1983 στη γαλλική και αγγλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα να έχουν την ίδια ισχύ, σε ένα μόνο αντίτυπο, που θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα κοινοποιήσει κυρωμένο αντίγραφο σε κάθε Κράτος-μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΕΒΔΟΜΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών

Στρασβούργο, 22 Νοεμβρίου 1984

Τα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που υπογράφουν αυτό το Πρωτόκολλο,

Έχοντας αποφασίσει να λάβουν νέα μέτρα για να διασφαλίσουν τη συλλογική ενδυνάμωση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών μέσω της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφτηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (η οποία για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου αναφέρεται ως «η Σύμβαση»), συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Διαδικαστικές εγγυήσεις σε περίπτωση απέλασης αλλοδαπών

1. Αλλοδαπός που έχει νόμιμα τη διαμονή του στην επικράτεια ενός Κράτους δεν απελαύνεται παρά μόνο μετά από απόφαση που έχει ληφθεί σύμφωνα με τον νόμο· στον ανωτέρω δίδεται η δυνατότητα:

α. να προτείνει επιχειρήματα κατά της απέλασης του,

β. να τύχει η υπόθεση του επανεξέτασης και

γ. να εκπροσωπείται για τους σκοπούς αυτούς ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ή ενώπιον ενός ή περισσοτέρων προσώπων που ορίζονται απ' αυτή την αρχή.

2. Αλλοδαπός μπορεί να απελαθεί και πριν από την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στην παραγρ. 1α, β και γ αυτού του άρθρου όταν αυτή η απέλαση είναι αναγκαία για το συμφέρον της δημόσιας τάξης ή επιβάλλεται για λόγους εθνικής ασφάλειας.

Άρθρο 2

Δικαίωμα για διπλό βαθμό δικαιοδοσίας σε θέματα ποινικού δικαίου

1. Κάθε πρόσωπο που καταδικάσθηκε για αξιόποινη πράξη από δικαστήριο, έχει το δικαίωμα της επανεξέτασης από ανώτερο δικαστήριο της απόφασης με την οποία κηρύχθηκε ένοχος ή της απόφασης με την οποία του επιβλήθηκε ποινή. Η άσκηση αυτού του δικαιώματος και οι λόγοι για τους οποίους μπορεί αυτό να ασκηθεί, διέπονται από το νόμο.

2. Από αυτό το δικαίωμα μπορούν να γίνουν εξαιρέσεις στην περίπτωση αξιοποίνων πράξεων μικρής σημασίας, όπως ορίζονται στο νόμο, ή στις περιπτώσεις που ο καταδικασθείς κρίθηκε σε πρώτο βαθμό από το ανώτερο δικαστήριο, ή καταδικάσθηκε μετά από άσκηση ενδίκου μέσου εναντίον της απαλλαγής του.

Άρθρο 3

Δικαίωμα αποζημίωσης σε περίπτωση δικαστικής πλάνης

Όταν ένα πρόσωπο καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση για αξιόποινη πράξη και η καταδίκη αυτή ακυρωθεί ή όταν στο πρόσωπο αυτό απονεμηθεί χάρη με βάση ένα νέο ή μεταγενέστερο της απόφασης γεγονός που αποδεικνύει άμεσα ότι υπήρχε δικαστική πλάνη, τότε το πρόσωπο που υποβλήθηκε σε ποινή, η οποία ήταν αποτέλεσμα αυτής της καταδίκης, θα αποζημιώνεται σύμφωνα με το νόμο ή την πρακτική που ακολουθείται στο Κράτος, για το οποίο πρόκειται, εκτός εάν αποδειχθεί ότι η μη έγκαιρη αποκάλυψη του άγνωστου γεγονότος οφείλεται ολικά ή μερικά σ' αυτό το πρόσωπο.

Άρθρον 4

Δικαίωμα κάθε προσώπου να μη δικάζεται ή να τιμωρείται δύο φορές για το ίδιο αδίκημα

1. Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου Κράτους, για μια παράβαση για την οποία ήδη αθωώθηκε ή καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με το νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους αυτού.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εμποδίζουν την επανάληψη της διαδικασίας, σύμφωνα με το νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους για το οποίο πρόκειται, εάν υπάρχουν αποδείξεις νέων ή μεταγενέστερων της απόφασης γεγονότων, ή υπήρξε θεμελιώδες σφάλμα της προηγούμενης διαδικασίας, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της υπόθεσης.

3. Καμιά απόκλιση από αυτό το άρθρο δεν επιτρέπεται με βάση το άρθρο 15 της Σύμβασης.

Άρθρο 5

Ισότητα μεταξύ συζύγων

Οι σύζυγοι είναι ίσοι στα δικαιώματα και τις ευθύνες που απορρέουν από το ιδιωτικό δίκαιο στις μεταξύ τους σχέσεις και στις σχέσεις τους με τα τέκνα τους, ως προς τον γάμο, κατά τη διάρκειά του και στην περίπτωση λύσης του. Αυτό το άρθρο δεν εμποδίζει τα Κράτη να πάρουν τα αναγκαία μέτρα που επιβάλλει το συμφέρον των τέκνων.

Άρθρο 6

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής ή της κατάθεσης του εγγράφου της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίζει το έδαφος ή τα εδάφη στα οποία

εφαρμόζεται αυτό το Πρωτόκολλο, και να δηλώσει το βαθμό μέχρι του οποίου αναλαμβάνει να εφαρμόζονται οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου αυτού, σ' αυτό ή σ' εκείνα τα εδάφη.

2. Κάθε Κράτος μπορεί, οποτεδήποτε μεταγενέστερα, με μία δήλωση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης να επεκτείνει την εφαρμογή αυτού του Πρωτοκόλλου σε κάθε άλλο έδαφος που καθορίζεται στη δήλωση. Στα εδάφη αυτά το πρωτόκολλο θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη μέρα του μήνα που ακολουθεί την πάροδο μιας περιόδου δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης από τον Γενικό Γραμματέα.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με τις δύο προηγούμενες παραγράφους μπορεί να ανακληθεί ή τροποποιηθεί σε ό,τι αφορά τα εδάφη που καθορίζονται στη δήλωση με γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα. Η ανάκληση ή η τροποποίηση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την πάροδο μιας περιόδου 2 μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

4. Μία δήλωση που γίνεται σύμφωνα με αυτό το άρθρο θα θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 της Σύμβασης.

5. Το έδαφος κάθε Κράτους στο οποίο εφαρμόζεται αυτό το πρωτόκολλο μετά από την επικύρωση, αποδοχή ή έγκρισή του από το Κράτος αυτό, και κάθε έδαφος στο οποίο εφαρμόζεται αυτό το Πρωτόκολλο μετά από τη δήλωση αυτού του Κράτους σύμφωνα με αυτό το άρθρο, μπορούν να θεωρούνται ως ξεχωριστά εδάφη για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 1 στο έδαφος ενός Κράτους.

6. Κάθε Κράτος που έχει κάνει δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2 του παρόντος άρθρου μπορεί, ανά πάσα στιγμή στη συνέχεια, να δηλώσει σε σχέση με ένα ή περισσότερα από τα εδάφη που αναφέρονται στη δήλωση αυτή, ότι δέχεται την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να

επιλαμβάνεται των προσφυγών φυσικών προσώπων, μη κυβερνητικών οργανισμών ή ομάδων ιδιωτών, όπως αυτό προβλέπεται από το άρθρο 34 της Σύμβασης, δυνάμει των άρθρων 1 έως 5 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 7

Σχέσεις με τη Σύμβαση

Τα συμβαλλόμενα Κράτη θεωρούν τα άρθρα 1-6 αυτού του Πρωτοκόλλου ως πρόσθετα άρθρα της Σύμβασης και κατά συνέπεια θα εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις της Σύμβασης.

Άρθρο 8

Υπογραφή και επικύρωση

Αυτό το Πρωτόκολλο ανοίγεται για υπογραφή από τα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Ένα Κράτος-μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν μπορεί να επικυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει αυτό το Πρωτόκολλο χωρίς να έχει, κατά την ίδια στιγμή ή προηγούμενα, επικυρώσει τη Σύμβαση. Τα έγγραφα της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

1. Αυτό το Πρωτόκολλο θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την πάροδο περιόδου δύο μηνών από την ημερομηνία που επτά Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα εκφράσουν τη βούλησή τους να δεσμευθούν μ' αυτό το Πρωτόκολλο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8.

2. Για κάθε Κράτος που θα εκφράσει μεταγενέστερα τη βούλησή του να δεσμευθεί με το Πρωτόκολλο, αυτό θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την πάροδο προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης του οργάνου* επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 10

Καθήκοντα του θεματοφύλακα

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα γνωστοποιεί σε κάθε Κράτος-μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης:

α. κάθε υπογραφή,

β. την κατάθεση κάθε οργάνου* επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης,

γ. κάθε ημερομηνία έναρξης ισχύος αυτού του Πρωτοκόλλου σύμφωνα με τα άρθρα του 6 και 9,

δ. κάθε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή δήλωση που σχετίζεται μ' αυτό το Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των πιο πάνω οι παραπάνω υπογράφοντες, που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό, υπέγραψαν το Πρωτόκολλο αυτό.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις 22 Νοεμβρίου 1984, στα γαλλικά και αγγλικά, με τα δύο κείμενα να έχουν την ίδια ισχύ, σε ένα μόνο αντίτυπο που θα κατατεθεί στο Αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα κοινοποιήσει κυρωμένο αντίγραφο σε κάθε Κράτος-μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

* [ακριβέστερα: εγγράφου]

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Στη Σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών*

Ρώμη, 4 Νοεμβρίου 2000

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που υπογράφουν το παρόν Πρωτόκολλο,

Λαμβάνοντας υπόψη τη θεμελιώδη αρχή σύμφωνα με την οποία όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και δικαιούνται ίσης προστασίας από τον νόμο·

Αποφασισμένα να λάβουν νέα μέτρα για να προωθήσουν την ισότητα όλων μέσω της συλλογικής εγγύησης μιας γενικής απαγόρευσης των διακρίσεων βάσει της Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής αναφερόμενη ως «η Σύμβαση»)·

Επαναβεβαιώνοντας ότι η αρχή της μη διάκρισης δεν αποτρέπει τα Κράτη μέλη από τη λήψη μέτρων προκειμένου να προωθούν την πλήρη και ουσιαστική ισότητα, με την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά βασίζονται σε μία αντικειμενική και λογική αιτιολόγηση,

* Το παρόν Πρωτόκολλο δεν δεσμεύει την Ελλάδα. Ανεπίσημη απόδοση στην ελληνική γλώσσα.

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Γενική απαγόρευση των διακρίσεων

1. Η απόλαυση κάθε δικαιώματος που προβλέπεται στον νόμο πρέπει να διασφαλίζεται χωρίς καμία διάκριση, που βασίζεται ιδίως στο φύλο, τη φυλή, το χρώμα, τη γλώσσα, τη θρησκεία, την πολιτική ή άλλη γνώμη, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, την περιουσία, τη γέννηση ή κάθε άλλη κατάσταση.

2. Κανείς δεν θα υφίσταται διακρίσεις από οποιαδήποτε δημόσια αρχή ιδίως βάσει των λόγων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 2

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίσει το έδαφος ή τα εδάφη όπου θα εφαρμόζεται το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Κάθε Κράτος μπορεί, οποτεδήποτε στη συνέχεια, με δήλωση απευθυνόμενη στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου σε κάθε άλλο έδαφος που καθορίζεται στη δήλωση. Στο έδαφος αυτό, το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης από τον Γενικό Γραμματέα.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με τις δύο προηγούμενες παραγράφους μπορεί να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί, για οποιοδήποτε έδαφος καθορίζεται στη δήλωση αυτή, με κοινοποίηση απευθυνόμενη στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ανάκληση ή η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

4. Μία δήλωση που έγινε σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα θεωρείται ότι έχει γίνει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 της Σύμβασης.

5. Κάθε Κράτος το οποίο έχει κάνει δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2 του παρόντος άρθρου μπορεί, οποτεδήποτε στη συνέχεια, να δηλώσει, σχετικά με ένα ή περισσότερα από τα εδάφη τα οποία αναφέρονται στη δήλωση αυτή, ότι αποδέχεται την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να επιλαμβάνεται των προσφυγών φυσικών προσώπων, μη κυβερνητικών οργανώσεων ή ομάδων προσώπων όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 της Σύμβασης, δυνάμει του άρθρου 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 3

Σχέσεις με τη Σύμβαση

Τα Κράτη μέλη θα θεωρούν τα άρθρα 1 και 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου πρόσθετα άρθρα της Σύμβασης και κατά συνέπεια θα εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις της Σύμβασης.

Άρθρο 4

Υπογραφή και επικύρωση

Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό προς υπογραφή των Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν υπογράψει την Σύμβαση. Υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Ένα Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν μπορεί να κυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει το Πρωτόκολλο εάν δεν έχει προηγουμένως ή ταυτοχρόνως επικυρώσει τη Σύμβαση. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός που ακολουθεί την λήξη τριμήνου προθεσμίας που έπεται της ημερομηνίας κατά την οποίαν δέκα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα έχουν εκφράσει την συναίνεσή τους να δεσμευτούν από το παρόν Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4.

2. Ως προς κάθε Κράτος μέλος που θα εκφράσει μεταγενέστερα την συναίνεσή του να δεσμευτεί από το παρόν Πρωτόκολλο, αυτό θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός που ακολουθεί την λήξη τριμήνου προθεσμίας που έπεται της ημερομηνίας καταθέσεως του εγγράφου επικυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως.

Άρθρο 6

Καθήκοντα του θεματοφύλακα

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης:

α. κάθε υπογραφή,

β. την κατάθεση ενός εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης,

γ. κάθε ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με τα Άρθρα 2 και 5,

δ. κάθε άλλη πράξη, ειδοποίηση ή κοινοποίηση σχετική με το παρόν Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε στη Ρώμη, στις 4 Νοεμβρίου 2000, στην γαλλική και την αγγλική γλώσσα, με αμφότερα τα κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίτυπο το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, σχετικά με την Κατάργηση της θανατικής Ποινής σε όλες τις Περιστάσεις

Βίλνιους, 3 Μαΐου 2002

Τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που υπογράφουν το παρόν,

Πεπεισμένα ότι το δικαίωμα στην ζωή του καθενός είναι μία βασική αξία σε μια δημοκρατική κοινωνία και ότι η κατάργηση της θανατικής ποινής είναι ουσιώδους σημασίας για την προστασία αυτού του δικαιώματος και για την πλήρη αναγνώριση της εγγενούς αξιοπρέπειας όλων των ανθρώπινων όντων,

Επιθυμώντας να ενισχύσουν την προστασία του δικαιώματος στην ζωή που εγγυάται η Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών Ελευθεριών που υπεγράφη στην Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (εφεξής καλούμενης «η Σύμβαση»),

Παρατηρώντας ότι το Πρωτόκολλο Αριθ. 6 της Συμβάσεως, που αφορά την Κατάργηση της θανατικής Ποινής, που υπεγράφη στο Στρασβούργο στις 28 Απριλίου 1983, δεν εξαιρεί την θανατική ποινή προκειμένου περί πράξεων που διαπράχθηκαν εν καιρώ πολέμου ή απειλουμένου πολέμου,

Αποφασισμένα να κάνουν ένα τελικό βήμα προς την κατάργηση της θανατικής ποινής σε όλες τις περιστάσεις,

Συμφώνησαν τα εξής:

Άρθρο 1

Κατάργηση της θανατικής ποινής

Η θανατική ποινή θα καταργηθεί. Κανείς δεν θα καταδικάζεται σε τέτοια ποινή ή θα εκτελείται.

Άρθρο 2

Απαγόρευση παραβάσεων*

Δεν επιτρέπεται καμία παράβαση** από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου βάσει του άρθρου 15 της Συμβάσεως.

Άρθρο 3

Απαγόρευση επιφυλάξεων

Δεν επιτρέπεται καμμία επιφύλαξη ως προς τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου βάσει του άρθρου 57 της Συμβάσεως.

* [ακριβέστερα: παρεκκλίσεων]

** [ακριβέστερα: παρέκκλιση]

Άρθρο 4

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε κράτος μπορεί, κατά την στιγμή της υπογραφής ή της καταθέσεως του εγγράφου κυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως, να προσδιορίσει το έδαφος ή τα εδάφη επί των οποίων θα έχει εφαρμογή το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Κάθε Κράτος μπορεί σε κάθε μεταγενέστερο χρόνο, με δήλωση απευθυνόμενη στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος που θα προσδιορίζεται στην δήλωση. Το Πρωτόκολλο θα έχει εφαρμογή ως προς το έδαφος αυτό από την πρώτη ημέρα του μηνός που ακολουθεί την λήξη τριμήνου προθεσμίας που έπεται της ημερομηνίας κατά την οποίαν ο Γενικός Γραμματεύς θα έχει λάβει την δήλωση.

3. Κάθε δήλωση κοινοποιούμενη βάσει των προηγουμένων δύο παραγράφων σε σχέση με κάποιο έδαφος προσδιοριζόμενο στην δήλωση, μπορεί να αποσυρθεί ή τροποποιηθεί με ειδοποίηση απευθυνόμενη στον Γενικό Γραμματέα. Η απόσυρση ή τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός που ακολουθεί την λήξη τριμήνου προθεσμίας που έπεται της ημερομηνίας κατά την οποίαν ο Γενικός Γραμματεύς θα έχει λάβει την δήλωση.

Άρθρο 5

Σχέση με την Σύμβαση

Μεταξύ των Κρατών Μελών, οι διατάξεις των Άρθρων 1 έως 4 του παρόντος Πρωτοκόλλου, θα θεωρούνται ως πρόσθετα άρθρα της Συμβάσεως και οι διατάξεις της Συμβάσεως θα έχουν αντιστοίχως εφαρμογή.

Άρθρο 6

Υπογραφή και επικύρωση

Το παρόν Πρωτόκολλο θα είναι ανοικτό προς υπογραφή των Κρατών Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν υπογράψει την Σύμβαση. Υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Ένα Κράτος Μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν μπορεί να κυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει το Πρωτόκολλο εάν δεν έχει προηγουμένως ή ταυτοχρόνως κυρώσει την Σύμβαση. Τα έγγραφα κυρώσεως* θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 7

Θέση σε ισχύ

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός που ακολουθεί την λήξη τριμήνου προθεσμίας που έπεται της ημερομηνίας κατά την οποίαν δέκα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα έχουν εκφράσει την συναίνεσή τους να δεσμευτούν από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 6.

2. Ως προς κάθε Κράτος Μέλος που θα εκφράσει μεταγενέστερα την συναίνεσή του να δεσμευτεί από το Πρωτόκολλο, αυτό θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός που ακολουθεί την λήξη τριμήνου προθεσμίας που έπεται της ημερομηνίας καταθέσεως του εγγράφου κυρώσεως**, αποδοχής ή εγκρίσεως.

---

* [ακριβέστερα: έγγραφα επικύρωσης]

** [ακριβέστερα: εγγράφου επικύρωσης]

Άρθρο 8

Καθήκοντα του θεματοφύλακα

Ο Γενικός Γραμματεύς του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ειδοποιήσει όλα τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης για:

α. κάθε υπογραφή,

β. την κατάθεση ενός εγγράφου κύρωσης*, αποδοχής ή έγκρισης,

γ. κάθε ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με τα Άρθρα 4 και 7,

δ. κάθε άλλη πράξη, ειδοποίηση ή κοινοποίηση σχετική με το παρόν Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, όντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Εγένετο εις Βίλνιους, σήμερα 3 Μαΐου 2002, στην Αγγλική και Γαλλική, αμφοτέρων των κειμένων όντων εξ ίσου αυθεντικών, σε ένα μόνον αντίτυπο, το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματεύς του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα προς κάθε Κράτος Μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

Στρασβούργο, 2 Οκτωβρίου 2013

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (εφεξής αναφερόμενη ως «η Σύμβαση»), τα οποία υπογράφουν το παρόν,

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Σύμβασης και, ιδίως, το άρθρο 19 με το οποίο συστήνεται το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής αναφερόμενο ως «το Δικαστήριο»),

Θεωρώντας ότι η επέκταση της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου να εκδίδει γνωμοδοτήσεις θα ενισχύσει περαιτέρω την αλληλεπίδραση μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών αρχών και, με τον τρόπο αυτό, θα ενδυναμώσει την εφαρμογή της Σύμβασης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας,

Λαμβάνοντας υπόψη τη 285 (2013) Γνωμοδότηση που υιοθετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 28 Ιουνίου 2013,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

1. Τα ανώτατα δικαστήρια ενός Υψηλού Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους, όπως καθορίζονται σύμφωνα με το Άρθρο 10, μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλα αυτής.

2. Το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει γνωμοδότηση μόνο στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν του.

3. Το αιτούν δικαστήριο αιτιολογεί το αίτημα του και παρέχει το σχετικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο της εκκρεμούς υπόθεσης

Άρθρο 2

1. Ένα Συμβούλιο πέντε δικαστών του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης αποφασίζει αν θα δεχθεί το αίτημα για γνωμοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 1. Το Συμβούλιο αιτιολογεί τυχόν άρνηση να αποδεχθεί το αίτημα.

2. Αν το Συμβούλιο αποδεχθεί το αίτημα, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης εκδίδει τη γνωμοδότηση.

3. Το Συμβούλιο και το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης, όπως αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, συμπεριλαμβάνουν αυτοδικαίως (ex officio) τον δικαστή που έχει εκλεγεί για το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει τέτοιος δικαστής ή αυτός αδυνατεί να μετάσχει στη σύνθεση, μετέχει ως δικαστής πρόσωπο που επιλέγει ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου από κατάλογο ο οποίος υποβάλλεται εκ των προτέρων από το εν λόγω Μέρος.

Άρθρο 3

Ο Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις και να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί επίσης, στο πλαίσιο της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, να καλέσει οποιοδήποτε άλλο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις ή να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες.

Άρθρο 4

1. Οι γνωμοδοτήσεις είναι αιτιολογημένες.

2. Αν η γνωμοδότηση δεν εκφράζει, εν όλω ή εν μέρει, την ομόφωνη γνώμη των δικαστών, κάθε δικαστής έχει δικαίωμα να επισυνάψει έκθεση της προσωπικής του γνώμης.

3. Οι γνωμοδοτήσεις κοινοποιούνται στο αιτούν δικαστήριο και το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το εν λόγω δικαστήριο.

4. Οι γνωμοδοτήσεις δημοσιεύονται.

Άρθρο 5

Οι γνωμοδοτήσεις δεν είναι δεσμευτικές.

Άρθρο 6

Μεταξύ των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών, οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του παρόντος Πρωτοκόλλου θεωρούνται ως πρόσθετα άρθρα στη Σύμβαση και όλες οι διατάξεις της Σύμβασης εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 7

1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση, τα οποία μπορούν να εκφράσουν την συγκατάθεση τους να δεσμεύονται από αυτό με:

α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή

β. υπογραφή με την επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, η οποία ακολουθείται από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.

2. Τα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 8

1. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παρέλευση μίας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία δέκα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση θα έχουν εκφράσει την συγκατάθεση τους να δεσμεύονται από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

2. Ως προς οποιοδήποτε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση, το οποίο εκφράζει μεταγενέστερα τη συγκατάθεσή του να δεσμεύεται από αυτό, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παρέλευση μίας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία θα έχει εκφράσει τη βούληση του να δεσμεύεται από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

Άρθρο 9

Καμία επιφύλαξη δεν μπορεί να διατυπωθεί υπό το άρθρο 57 της Σύμβασης σχετικά με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 10

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση υποδεικνύει, κατά το χρόνο της υπογραφής ή κατά την κατάθεση του οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, μέσω δήλωσης που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα δικαστήρια που ορίζει για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, του παρόντος Πρωτοκόλλου. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί οποτεδήποτε στο μέλλον με τον ίδιο τρόπο.

Άρθρο 11

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης:

α. κάθε υπογραφή

β. την κατάθεση οιουδήποτε οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης

γ. την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο 8

δ. οιαδήποτε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 10 και

ε. οιαδήποτε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή ανακοίνωση που σχετίζεται με το παρόν Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις 2 Οκτωβρίου 2013, στην Αγγλική και τη Γαλλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίτυπο, το οποίο θα κατατεθεί στα Αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France
www.echr.coe.int

Design: © ECHR · Photo: © Shutterstock

ELL